

מבול הגלויות והמיכתבים של החיילים, הממשיך להציף את המערכת, מעיד על כך שאנשי סדר ומילואים רואים בעיתון זה את הביטאון המשקף את רגשותיהם.

יש לכך, בוודאי, כמה סיבות. אחת מהן היא שהעולם הזה היה העיתון הראשון שהחליט לחשוף את מחדלי המלחמה, ובכך פתח דף מכריע. סיבה אחרת היא שכמה מחברי המערכת, שגויסו ביום-הכיפורים, ממשיכים לשרת ביחידות קרבניות עד היום, ומבטאים בכתבותיהם את רגשותיהם האישיים — רגשות שהם נחלת מרבית החיילים הקרביים. בין אלה הצטיינו במיוחד, יגאל לביב וזאב יפת — וכמובן הצלם רמי הלפרין ז"ל, שהצטרף ביוזמתו ללוחמים בלי שחוויל ונהרג תוך כדי קרב. אין הם כתבים צבאיים, ואין להם אף אחת מן הזכויות של כתב צבאי. אבל דווקא בכך כוחם. מכיוון שהם חיים בקרב החיילים הקרביים, ומתחלקים עימם בכל, יש בכוחם לבטא בצורה בלתי-אמצעית את רגשותיהם.

לביב ויפת בשדה
לפי המסורת

מבלי לדעת זאת, הם המשיכו בכך במסורת הקשורה בעצם לידתה של מערכת זו. במלחמת-העצמאות שירת אורי אבנרי כטוראי, ולאחר-מכן כמסייף, בחטיבת גבעתי. מאז היום הראשון של שירותו, ניצל כל רגע של פנאי כדי להעלות על הנייר את חוויותיו, ולשגרם לעיתון-הערב שהוצא באותם הימים על-ידי הארץ, "יום-יום". רשמי מות אלה פורסמו במשך כל מהלך המלחמה, ותיארו לא רק כמה מן הקרבות המכריעים של אותה מלחמה כפי שגראו בעיני הלוח"מים עצמם, אלא גם חוויות ודיעות שרווחו בחזית.

החיילים הקרביים של אותה מלחמה הסתייגו בצורה בולטת מן הכתבים הרצביים הרשמיים, שהיו ברובם פרוטקציונרים של מפלגת-השליטון. לכן לא יכלו הכתבים לשקף את רוח גודייה-ההנהגה ויורשם, צה"ל. שום מיסמך מרשים לא יצא ומקבוצה זו. ואילו אבנרי, שהי בין החיילים הקרביים והיה אחד מהם, חיבר סידרה של רשימות שהפכו כבר למחרת הדפסתן לביטוי המוכר של הצבא הלוחם. רשימות אלה כונסו בתום המלחמה והפכו לספר בשדות פלשת 1948, "רבי-המכר הגדול ביותר באותם הימים". ההכנסות שימשו לרכישת העולם הזה (יחד עם הלוואה שקיבל אבנרי ממישרד-הביטחון, במסגרת שיקום פצועי-המלחמה).

"זאב, כתוב על זה!"

בימים אלה יושב אבנרי עם החברים המגויסים של המערכת, והחליף עימם רשמים. מוזר עד כמה דומות החוויות שהיו לו או לחוויות חבריו היום.

כספר אבנרי שבאמצע המלחמה יצאה לפתע פקודה שאסרה על חיילים לכתוב בעיתונות. הדבר בא אחרי שהוא תיאר כמה קרבות שבהם השתתף, תוך מתחית ביקורת על החלטות הפיקוד. אבנרי התעלם מאיסור זה, ורשימותיו הוסיפו להופיע, ואז, כעבור כמה שבועות, נתקבלה בפלוגת שוטלי-שיטון מעטפה שנושאה את חותמת מפקדת החטיבה, ושהיתה מיועדת לר"ט אבנרי אורי. במילים ספורות הביע מפקד החטיבה, שימיון אבידן, את הערכה לכתבת מסויימת של אבנרי — שנכתבה ושפורסמה בניגוד לפקודה. (אותה כתבה העלתה על גס את תפקידו של חיל-ההגלים במלחמה, לעומת ההילה שנקשרה או ליחידות-השיטון הראשונות).

חבריו סיפרו על חוויות דומות, מפקדים שונים מתייחסים בצורה שונה להימצאות חיילים כותבים ומפרסמים ביחידותיהם, והדבר הוא גם אמתי-מידה לרמתם. כל החברים סיפרו על חוויות חוזרות: אחרי שנפוצו ביחידה שהם כותבים, התרגלו חבריהם לפנות אליהם בכל הדמנות ולהאזין בהם: "זאב, כתוב על זה!" או "יגאל, תפרסם את זה!" — ככל שמשו הרגיו אותם. באוזני אבנרי עוד צילצלו המילים, שנאמרו לו פעמים ללא ספור במלחמה אחרת: "כתוב, אורי!"

וגם חוויות טראגיות, כיום, כמו אז, נוהגים חיילים ביחידות כאלה לספר להוריהם היכן הם נמצאים, ומה הם עושים. כאשר חייל כזה נהרג, פונים הקרובים, כמובן, אוטומטית אל תהב"ל-הכתב — והוא ממלא או גם את התפקיד המעצב של מדווח על רגעים האחרונים של יקירם.

כל זה אינו יכול לקרות, כמובן, לכתב רשמי, המבקש ביחידה ונעלם. אבל המעורבות האישית של כתב במאורעות היא תכונה אופיינית לשבועון זה.

תצלום הרב

בשבוע שעבר נבחר חנניה גיבשטיין לראש עיריית ראשון-לציון. בישיבה נכח גם הרב של העיר, יהודה דוד וואלפא. שבלט בשורה הראשונה. איני יודע אם ראש-העיר החדש תמה על כך או לא. על כל פנים, הוא לא הזמין את כבוד הרב למעמד זה.

הרב הוזמן על-ידי העולם הזה. זה קרה כך: הכתב אריה לביא עסק בדיווח על פרישת הצירע-ליתאני חסרי-התקדים, שהגיש הרב נגד הרבנות הראשית. הוא הצליח לקרור את הפרטים, אך חסר לו דבר חשוב: תצלומי של כבוד הרב.

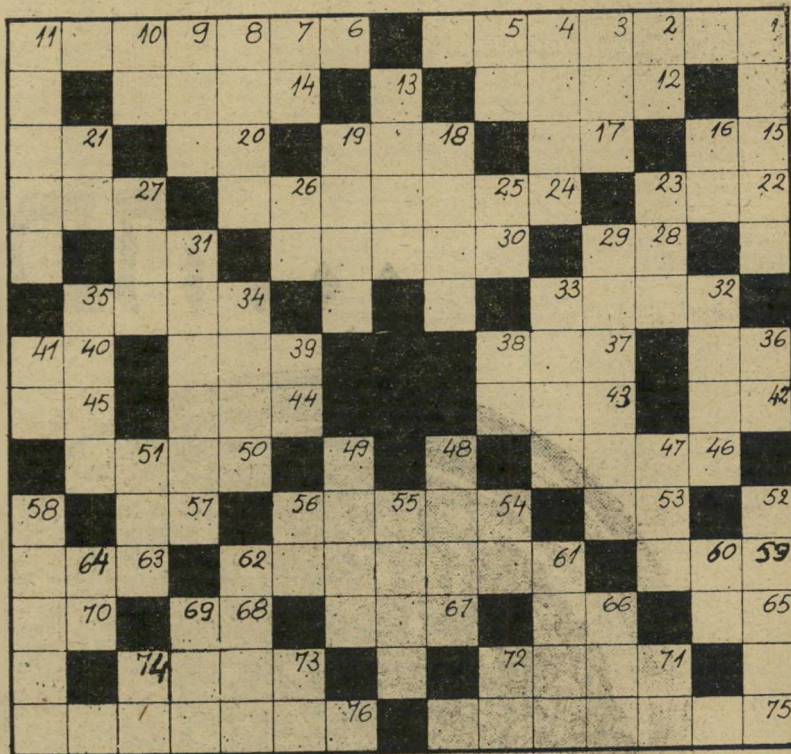
הרב, המכהן בתפקיד זה זמן קצר יחסית, לא הרבה להצטלם. בידעו שהעולם הזה מבקש להנציחו, הוא גם לא יצא מבידו. הכתב כבר עמד להתיאש, כאשר שמע שבאותו ערב מתקיימת ישיבת מועצת-העירייה החדשה, בה עמד להיבחר גיבשטיין. כך צץ רעיון. אחת ממכירת המערכת טילפנה לכבוד הרב, הוזמנה אותו לישיבה החגיגית. הרב שמח להזמנה, שאל היכן מתקיימת הישיבה. המזכירה מסרה לו את הפרטים. "אם ירצה השם, אבוא". הבטיח הרב.

הרב וואלפא זר"פ שטרנברג
לפי הזמנה

חצי שעה לפני פתיחת הישיבה המתין צלם המערכת אלכס ברנובסקי במקום. בשעה שמונה בערב בדיוק הגיע כבוד הרב, התיישב בשורה הראשונה, ליד רבי-פקד גבריאל שטרנברג, מפקד מישטרת ראשון-לציון. שם צולמה התמונה, שהופיעה בגיליון האחרון, יחד עם הכתבה.

וכך היו כולם מרוצים: הכתב, הצלם, העורך, כבוד הרב וראש-העירייה החדש, שפתח בתקופת-הכהונה החדשה שלו כשיחסי עם רב עירו הגיעו לשיא ירי

מאוזן:

1. חורש.
2. "מדע" קדום, העוסק בהפיכת חמרים לזהב.
3. לא כשר.
4. עיר בצרפת, מפורסמת במעינות מרפא.
5. פרשן מדיני שנאסר בעון ריגול.
6. מילת שלילה.
7. קמץ.
8. מדינה במזרח הרחוק.
9. מילת שאלה.
10. מדינה אירופית.
11. סוכף.
12. אחד משני גבורי משפט הרצח עליו נכתב כי "כפייה".
13. מחצית הדף.
14. שאינו שכיח.
15. בירת הגנב ("ר").
16. אחת האמהות.
17. בעל חי מימי.
18. אחת האותיות.
19. שמחה, עלילות.
20. שר ההגנה האמריקאי לשעבר.
21. אחד המלאכים.
22. תואר אצולה.
23. נגזר באופן סופי.
24. אם הבעל.
25. גוויה של בעל חי.
26. אחרים.
27. מזכיר האו"ם הראשון.
28. שמחה, גילה.
29. מילת בקשה.
30. פלדה.
31. צפור.
32. הנונה מרגים.
33. מכרות נחושת בדרום.
34. דרום.
35. בעל חוטם.
36. עץ.
37. קשה בפה.
38. האצלה, השראה.
39. מפליג.
40. ירא.
41. בשקט.
42. אדמת חמרה.
43. חוסר כבוד, לעג.
44. אביו של יהושע.
45. היום בו נחגג חג האילנות.
46. מילת ורור.
47. "ואף" על...
48. כן, גוע תנוע'.
49. מגש.

מאונך:

1. מדינה בצפון ארצות-הברית.
2. מין,

חשבץ 1902

זוהי חידה חשבונית. כל ריבוע מסמל סיפורה. לאותן הספרות יש אותם סימנים. בעזרתן של פעולות חיבור, חיסור, כפל וחילוק, יש למצוא איזו סיפורה מציין כל סמל של ריבוע.

